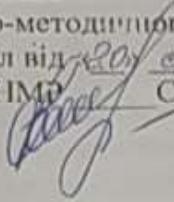

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фінансів та цифрових технологій
Кафедра публічних фінансів

Затверджено

Науково-методичного ради Університету,
протокол від 20 листопада 2022 № 2
Голова ІМР Світлана СУПРУНЕНКО

Робоча програма
навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Світільно-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченом радою Університету ДФС України «_26_» _04_ 2021 року (протокол № 5).

Укладач:

О. С. Сокирко, к.е.н., доцент,
доцент кафедри публічних фінансів
О.Д. Гордей, д.е.н., професор,
кафедри публічних фінансів;
Л.В. Діденко, к.е.н., доцент,
кафедри фінансових ринків
та цифрових технологій

Рецензенти:

Бедринець М.Д.,
к.е.н., доцент

Гарант освітньо-професійної програми

В.о. завідувача кафедри

Т.А. Коляда, к.е.н., снс., доцент
кафедри публічних фінансів

Розглянуто і схвалено вченом радою Факультету фінансів та цифрових технологій, протокол від «21» грудня 2021 № ____.

В.о. Голови вченої ради
Факультету фінансів
та цифрових технологій

М.В. Рябокінь,
к.е.н., доцент

Завідувач сектору
науково-методичного
забезпечення освітнього процесу

С.В. Меднікова

Реєстраційний № _____

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму навчальної дисципліни
«ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» є однією з базових дисциплін для підготовки для підготовки майбутніх фахівців та являє собою узагальнення ознак та особливостей функціонування фінансових систем зарубіжних країн.

Фінансова система відіграє важливу роль у структурі ринкових відносин і механізмі державного регулювання. Особливості побудови фінансових систем зарубіжних країн, характеристика сучасного стану, розгляд етапів становлення фінансових систем, особливості взаємодії бюджетних, грошово-кредитних і фінансових систем, аналіз функціонування податкових систем є досить актуальним на сучасному етапі.

Метою вивчення даної дисципліни є: застосування прийомів фінансування, адекватні до особливостей функціонування національної фінансової системи; здійснювати ситуаційне моделювання з метою оцінки можливих наслідків прийняття рішень національними та іноземними фінансовими регуляторами; вивчення особливостей функціонування фінансових систем зарубіжних країн; освоєння методик оцінки ефективності державної політики регулювання бюджетної, податкової та банківської системи в зарубіжних країнах.

Економічний зміст дисципліни розкривається через вивчення сутності, складових та зasad організації фінансів, фінансової політики, державного бюджету як основи фінансової бази органів влади, формування дохідної бази, системи видатків бюджетів, фінансового вирівнювання та бюджетного регулювання, бюджетного процесу як на державному так і на місцевому рівні тощо.

Необхідною умовою вивчення даної дисципліни є наявність теоретичних знань з таких дисциплін: «Фінанси», «Місцеві фінанси», «Бюджетна система», «Економіка фінансового сектору», «Фінансове посередництво» тощо.

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та рекомендується до використання у навчальному процесі.

д.е.н., професор,
кафедри публічних фінансів

О.Д. Гордей

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни
«ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»
 для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
 денної та заочної форми навчання
 галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
 спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
 Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
 Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» є однією з базових дисциплін щодо підготовки для підготовки майбутніх фахівців і вивчення функціонування фінансових систем зарубіжних країн.

Фінансова система відіграє ключову роль в структурі ринкових відносин та механізмів державного регулювання. Особливості побудови фінансових систем зарубіжних країн, характеристика сучасного стану, розгляд етапів становлення фінансових систем, особливості взаємодії бюджетних, грошово-кредитних і фінансових систем, аналіз функціонування податкових систем є досить актуальним на сучасному етапі.

Основною метою вивчення дисципліни є: застосування прийомів фінансування, адекватні до особливостей функціонування національної фінансової системи; освоєння методик оцінки ефективності державної політики регулювання бюджетної, податкової та банківської системи в зарубіжних країнах.

Необхідною умовою вивчення даної дисципліни є наявність теоретичних знань з таких дисциплін: «Фінанси», «Місцеві фінанси», «Бюджетна система», «Економіка фінансового сектору», «Фінансове посередництво» тощо.

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та рекомендується до використання у навчальному процесі.

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та рекомендується до використання у навчальному процесі

к.е.н., доцент кафедри фінансових ринків
та технологій

Л.В.Діденко

ЗМІСТ

1.Передмова.....	5
2.Опис навчальної дисципліни	6
2.1 Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.....	6
2.2 Результати навчання.....	7
2.3 Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	7
2.4 Структура навчальної дисципліни.....	8
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями.....	10
4.Критерії оцінювання.....	19
5. Засоби оцінювання.....	23
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	24
7. Рекомендована література.....	26

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул

Протокол від 2 р. №_____.

Укладач (i): О.С. Сокирко, к.е.н., доцент кафедри

фінансів імені Л. Л. Тарангул

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни (протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

1. ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Фінансові системи зарубіжних країн» є однією з базових дисциплін для підготовки для підготовки майбутніх фахівців та являє собою узагальнення ознак та особливостей функціонування фінансових систем зарубіжних країн.

Фінансова система відіграє важливу роль у структурі ринкових відносин і механізмі державного регулювання. Особливості побудови фінансових систем зарубіжних країн, характеристика сучасного стану, розгляд етапів становлення фінансових систем, особливості взаємодії бюджетних, грошово-кредитних і фінансових систем, аналіз функціонування податкових систем є досить актуальним на сучасному етапі.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів уміння здійснювати аналіз фінансових взаємозв'язків системи знань з теорії і практики фінансових систем зарубіжних країн, їх ролі та значення у економіці зарубіжних держав, принципи побудови, основні тенденції становлення і розвитку фінансових систем зарубіжних країн.

Головними завданнями навчальної дисципліни є: застосування прийомів фінансування, адекватні до особливостей функціонування національної фінансової системи; здійснювати ситуаційне моделювання з метою оцінки можливих наслідків прийняття рішень національними та іноземними фінансовими регуляторами; вивчення особливостей функціонування фінансових систем зарубіжних країн; освоєння методик оцінки ефективності державної політики регулювання бюджетної, податкової та банківської системи в зарубіжних країнах.

Форми організації занять: включають лекційні заняття, семінарські заняття, самостійну та індивідуально-консультаційну роботу.

Форми навчання: денна і заочна.

Методи навчання: розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle. Зокрема використовуються такі методи, як пояснівально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький тощо.

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Для закріплення знань і набуття практичних вмінь програмою передбачено проведення таких форм контролю: виконання індивідуальних робіт, поточні контрольні роботи та екзамени.

На лекційних заняттях розкриваються основні теоретичні проблеми курсу, конкретна практика застосування основних понять і категорій поведінкових фінансів.

Семінарські заняття передбачають: обговорення питань за темами, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	вибіркова	
Модулів – 2	галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції	
		26 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
	спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Самостійна робота	
		97 год.	138 год.
		Індивід.консультац.робота:	
		3 год.	2 год.
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

2.1 ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність до мотивації та досягнення спільної мети із безперервним саморозвитком та самовдосконаленням.

Здатність ініціювати і розробляти інноваційні проекти, та управляти ними.

Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.

Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Здатність застосовувати інструменти грошово-кредитного регулювання, координації бюджетно-податкової та монетарної політики.

Здатність розробляти механізми реалізації економічної та фінансової політики на

державному, регіональному та корпоративному рівнях.

2.2 РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання:

Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження.

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Показати належний рівень знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, фінансової термінології.

Застосовувати теоретичні знання та практичні навички у сфері монетарного, фіiscalного регулювання та регулювання фінансового ринку;

Демонструвати навички здійснення аналізу та інтерпретації фінансової, статистичної та пов'язаної інформації для проведення узагальнення та висновків у фінансовій сфері на макро-, мікро-рівнях.

2.3 ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» є попереднє вивчення таких навчальних дисциплін як: «Державні фінанси», «Фінанси», «Бюджетна система».

Навчальна дисципліна є основою для таких курсів: «Фінансові стратегії управління економічним розвитком», «Вартісно-орієнтоване управління та оцінка вартості бізнесу», «Системні трансформації у фінансах».

2.4 Структура навчальної дисципліни
„Фінансові системи зарубіжних країн”
 денної форми навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин					
		Всього	Лекції	Семінарські заняття	Індивідуально-консультаційна робота	Самостійна робота студента	
Модуль 1 =2,5 залікових кредити (90 год.)							
Змістовий модуль 1 (тема 1-5) Фінансові системи країн Європейського Союзу							
T. 1.	Теоретичні основи управління фінансами у зарубіжних країнах	14	2	2	-	10	
T. 2.	Загальна характеристика фінансових систем зарубіжних країн	14	2	2	-	10	
T.3.	Фінансова система Німеччини	23	4	4	2	13	
T.4.	Фінансова система Великобританії	20	4	2		12	
T.5.	Фінансова система Франції	21	4	3		12	
Форма контролю – контрольний захід (1 год.)		1	-	1	-	-	
Всього		93	16	14	2	57	
Модуль 2 =1,5 залікових кредити (54 год.)							
Змістовий модуль 2 (тема 6-8) Фінансові системи провідних країн світу							
T.6.	Фінансова система США	22	4	4	1	14	
T.7.	Фінансова система Японії	17	2	2		13	
T.8.	Фінансові системи окремих країн	20	4	3		13	
Форма контролю – контрольний захід (1 год.)		1	-	1	-	-	
Всього		57	10	10	1	40	
Разом		150	26	24	3	97	

Структура навчальної дисципліни
«Фінансові системи зарубіжних країн»
заочної форми навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин					
		Всього	Лекції	Семінарські заняття	Індивідуально-консультаційна робота	Самостійна робота студента	
Модуль 1 =2,5 залікових кредити (90 год.)							
Змістовий модуль 1 (тема 1-5) Фінансові системи країн Європейського Союзу							
T. 1.	Теоретичні основи управління фінансами у зарубіжних країнах	14	1	-	-	13	
T. 2.	Загальна характеристика фінансових систем зарубіжних країн	14	-	-	-	14	
T.3.	Фінансова система Німеччини	22	1	-	1	20	
T.4.	Фінансова система Великобританії	21	-	-		20	
T.5.	Фінансова система Франції	21	-	-		20	
Форма контролю – контрольний захід (1 год.)		1	-	1	-	-	
Всього		92	2	1	-	87	
Модуль 2 =1,5 залікових кредити (54 год.)							
Змістовний модуль 2 (тема 6-8) Фінансові системи провідних країн світу							
T.6.	Фінансова система США	22	1	2	1	18	
T.7.	Фінансова система Японії	18	1	-		17	
T.8.	Фінансові системи окремих країн	18	1	1		16	
Форма контролю – контрольний захід (1 год.)		1	1	1	-	-	
Всього		58	4	3	-	51	
Разом		150	6	4	2	138	

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теоретичні основи управління фінансами у зарубіжних країнах

План лекційного заняття:

1. Особливості управління фінансами у зарубіжних країнах.
2. Роль законодавчих органів та міністерства фінансів в управлінні фінансами в зарубіжних країнах.
3. Найменування доходів та видатків державного бюджету.
4. Особливості організації казначейської системи у зарубіжних країнах.
5. Економічна природа місцевих бюджетів, їх роль у розвитку бюджетної системи держави.
6. Організація та інструменти міжбюджетних відносин.

План семінарського заняття:

1. Особливості управління фінансами у зарубіжних країнах.
2. Роль законодавчих органів та міністерства фінансів в управлінні фінансами в зарубіжних країнах.
3. Використання бюджету у процесах регулювання економікою та забезпечення добробуту населення.
4. Визначення понять «бюджетна система» та «бюджетний устрій».
5. Найменування доходів та видатків державного бюджету.⁶
- . Призначення бюджетної класифікації.
7. Принципи побудови та етапи бюджетного процесу в зарубіжних країнах.
8. Особливості організації казначейської системи у зарубіжних країнах.
9. Економічна природа місцевих бюджетів, їх роль у розвитку бюджетної системи держави.
10. Організація та інструменти міжбюджетних відносин.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Використання бюджету у процесах регулювання економікою та забезпечення добробуту населення.
2. Визначення понять «бюджетна система» та «бюджетний устрій».
3. Найменування доходів та видатків державного бюджету.
- 6 . Призначення бюджетної класифікації.

Перелік питань для самоконтролю:

1. У чому полягає економічна сутність бюджетної системи?
2. Методи збалансування бюджету.
3. Зміст та етапи бюджетного планування і прогнозування.

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні напрямки і перешкоди реалізації бюджетної політики в зарубіжних країнах.
2. Правові та організаційні засади місцевого самоврядування.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

Тема 2. Загальна характеристика фінансових систем зарубіжних країн

План лекційного заняття

1. Поняття, предмет, сутність та підходи до визначення фінансової системи
2. Необхідність вивчення фінансової системи як індикатор національної економіки.
3. Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн.
4. Проблеми визначення стійкості фінансової системи держави.
5. Загальна характеристика окремих ланок фінансових відносин та їх роль у процесі відтворення.

План семінарського заняття:

1. Поняття, предмет, сутність та підходи до визначення фінансової системи
2. Необхідність вивчення фінансової системи як індикатор національної економіки.
- Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн.
3. Загальна характеристика окремих ланок фінансової системи.
4. Функції фінансової системи. Суб'єкти економічної діяльності та їх роль у фінансової системі . Проблеми визначення стійкості фінансової системи держави.
5. Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн.
6. Загальна характеристика окремих ланок фінансових відносин та їх роль у процесі відтворення.
7. Проблеми регіональної бюджетно-податкової системи та її функції.
8. Територіальні фінанси .
9. Призначення державного кредиту як ланки фінансової системи.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Бюджетний дефіцит та досвід зарубіжних країн у вирішенні цієї проблеми.
2. Спеціальні фонди та їх роль у формуванні фінансових систем зарубіжних країн.
3. Види спеціальних фондів у зарубіжних країнах.
4. Сучасний стан, взаємозалежність фінансових систем різних країн та проблеми глобалізації у світовій економіці.
5. Використання бюджету у процесах регулювання економікою та забезпечення добробуту населення.
6. Визначення понять «бюджетна система» та «бюджетний устрій».
7. Найменування доходів та видатків державного бюджету.6 .
Призначення бюджетної класифікації.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Проблеми регіональної бюджетно-податкової системи та її функції.
2. Територіальні фінанси .
3. Призначення державного кредиту як ланки фінансової системи.

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Бюджетний дефіцит та досвід зарубіжних країн у вирішенні цієї проблеми.
2. Спеціальні фонди та їх роль у формуванні фінансових систем зарубіжних країн.
3. Види спеціальних фондів у зарубіжних країнах.
4. Сучасний стан, взаємозалежність фінансових систем різних країн та проблеми глобалізації у світовій економіці.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

Тема 3. Фінансова система Німеччини

План лекційного заняття

1. Особливості соціально-економічного розвитку Німеччини
2. Місце ФРН у світовій економіці й особливості національної економічної моделі.
3. Бюджетний устрій та бюджетна система Німеччини.
4. Доходи і видатки федерального бюджету ФРН
5. Міжбюджетні відносини та фінансове вирівнювання у ФРН.

План семінарського заняття:

1. Особливості соціально-економічного розвитку Німеччини
2. Місце ФРН у світовій економіці й особливості національної економічної моделі.
3. Бюджетний устрій та бюджетна система Німеччини.
4. Доходи і видатки федерального бюджету ФРН
5. Міжбюджетні відносини та фінансове вирівнювання у ФРН.
6. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи Німеччини.
7. Державний борг Німеччини
8. Еволюція грошово-кредитної системи Німеччини.
9. Національна система регулювання грошово-кредитних відносин.
10. Інфраструктура грошово-кредитної системи Німеччини.
11. Головні завдання Німецького федерального банку.
12. Органи управління Німецького федерального банку.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Податкова система Німеччини, її становлення та розвиток.
2. Податкова реформа
3. Податкове законодавство
4. Принципи і побудова податкової системи Німеччини
5. Види податків
6. Функціонування податкових органів та організація перевірок

Перелік питань для самоконтролю:

1. Особливості соціально-економічного розвитку Німеччини
2. Місце ФРН у світовій економіці й особливості національної економічної моделі.
3. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи Німеччини.
4. Державний борг Німеччини.

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Еволюція грошово-кредитної системи Німеччини.
2. Податкова система Німеччини, її становлення та розвиток.
3. Податкова реформа.
4. Податкове законодавство.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

Тема 4. Фінансова система Великобританії

План лекційного заняття

1. Особливості соціально-економічного розвитку Великобританії
2. Становлення та розвиток фінансової системи Великобританії
3. Загальна характеристика фінансової системи Великобританії
4. Бюджетний устрій та бюджетна система Великої Британії.
5. Державний бюджет, склад і структура його доходів та витрат.
6. Бюджетний процес та державний фінансовий контроль.

План семінарського заняття:

1. Особливості соціально-економічного розвитку Великобританії
2. Становлення та розвиток фінансової системи Великобританії
3. Загальна характеристика фінансової системи Великобританії
4. Бюджетний устрій та бюджетна система Великої Британії.
5. Державний бюджет, склад і структура його доходів та витрат.
6. Бюджетний процес та державний фінансовий контроль.
7. Особливості фінансування соціальної сфери у Великобританії
8. Державний борг у Великобританії

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

Перелік питань для самоконтролю:

1. Фінансування дефіциту державного бюджету Великої Британії.
2. Державний кредит, склад, структура та динаміка державного боргу.
3. Фінанси місцевих органів влади та міжбюджетні відносини.

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Фінанси державних підприємств. Структура, інструменти та учасники фінансових ринків Великої Британії.
2. Особливості фінансової системи Великобританії.
3. Визначення тенденцій і проблем розвитку фінансової системи Великобританії.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

Тема 5. Фінансова система Франції

План лекційного заняття

1. Фінансова система Франції
2. Характеристика ланок системи державних фінансів Франції
3. Доходи і видатки державного бюджету Франції
  1. Бюджетний процес у Франції.
5. Фінансові ресурси місцевого самоврядування у Франції

План семінарського заняття:

1. Фінансова система Франції
3. Характеристика ланок системи державних фінансів Франції
4. Доходи і видатки державного бюджету Франції
5. Бюджетний процес у Франції
6. Фінансові ресурси місцевого самоврядування у Франції
7. Особливості фінансування охорони здоров'я у Франції
8. Страховий ринок Франції
9. Фондовий ринок Франції
10. Еволюція грошово-кредитної системи
11. Охарактеризуйте Банк Франції,
12. Організаційна структура та функції Банку Франції
13. Інфраструктура грошово-кредитної системи Франції

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Загальна характеристика податково-бюджетної сфери Франції
2. Становлення національної податкової системи Франції
3. Основні державні податки Франції
4. Місцеві податки Франції
5. Фіскальне відомство і адміністрування податків Франції

Питання для самоконтролю

1. Тенденції соціально-економічного розвитку та фінансова політика Франції.
2. Назвіть основні ознаки, які характеризують бюджетний процес у Франції.
3. Яким чином організований фінансовий контроль за виконанням бюджету у Франції?
4. Зазначте, які особливості відрізняють практику формування доходів бюджетів у Франції від досвіду інших країн Європейського Союзу.

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Охарактеризуйте основні заходи, які реалізує уряд Франції в рамках подолання бюджетного дефіциту.
2. Проаналізуйте значення непрямих податків у формуванні доходів державного бюджету Франції.
3. Поясніть, яким чином здійснюється фінансове вирівнювання у Франції.
4. Проаналізуйте, які основні тенденції характерні для розвитку фінансового ринку Франції в сучасних умовах.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

Тема 6. Фінансова система США**План лекційного заняття**

1. Структурна побудова фінансової системи Сполучених Штатів Америки.
2. Державний бюджет, склад і структура його доходів та видатків.
3. Бюджетний процес та державний фінансовий контроль.
4. Фінансовий ринок США.
5. Становлення та розвиток фінансової системи США.

План семінарського заняття:

1. Структурна будова фінансової системи Сполучених Штатів Америки.
2. Державний бюджет, склад і структура його доходів та видатків.
3. Бюджетний процес та державний фінансовий контроль.
4. Органи управління федеральними фінансами у США
5. Фінансова інфраструктура США.
6. Спеціальні фонди США
7. Страховий ринок США
8. Фондовий ринок США
9. Становлення та розвиток грошової системи США.
10. Формування та сучасна структура кредитної системи США.
11. Федеральна резервна система США.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Типологія оподаткування у зарубіжних країнах.
2. Гармонізація національних податкових систем у світовій економіці
3. Становлення податкової системи США
4. Загальна характеристика податкової системи США
5. Види та структура податків США
6. Система федеральних податків
7. Система штатних і місцевих податків
8. Інвестиційний потенціал податкової системи США
9. Податкова політика США: завдання, органи, що здійснюють та законодавче регулювання.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Спеціальні фонди США
2. Страховий ринок США
3. Фондовий ринок США
4. Становлення та розвиток грошової системи США.
5. Формування та сучасна структура кредитної системи США.
6. Федеральна резервна система США.
7. Типологія оподаткування у зарубіжних країнах.

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Гармонізація національних податкових систем у світовій економіці
2. Становлення податкової системи США
3. Загальна характеристика податкової системи США
4. Види та структура податків США
5. Система федеральних податків
6. Система штатних і місцевих податків
7. Інвестиційний потенціал податкової системи США

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

Тема 7. Фінансова система Японії

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика та структурна будова фінансової системи Японії.
2. Бюджетна система та бюджетний процес у Японії.
3. Основні статті доходів і видатків державного та місцевих бюджетів у Японії.
4. Фонд фінансового вирівнювання у Японії.
5. Система коефіцієнтів модифікацій у Японії.
6. Державний фінансовий контроль у Японії.

План семінарського заняття:

1. Загальна характеристика та структурна будова фінансової системи Японії.
Бюджетна система та бюджетний процес у Японії
2. Основні статті доходів і видатків державного та місцевих бюджетів у Японії.
3. Фонд фінансового вирівнювання у Японії.
4. Система коефіцієнтів модифікацій у Японії.
5. Державний фінансовий контроль у Японії.
6. Фінанси суб'єктів господарювання Японії
7. Фінанси домогосподарств Японії
8. Страховий ринок Японії
9. Фінансовий ринок Японії
10. Еволюція грошово-кредитної системи Японії.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Національна система регулювання грошово-кредитних відносин.
2. Інфраструктура грошово-кредитної системи Японії.
3. Центральний банк Японії.
4. Основні інструменти грошово-кредитної політики Японії.
5. Особливості становлення та загальна характеристика податкової системи Японії
6. Органи податкового регулювання та контролю Японії.
7. Головні складові сучасної податкової системи Японії
8. Загальнодержавні та місцеві податки.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Центральний банк Японії.
2. Основні інструменти грошово-кредитної політики Японії.
3. Особливості становлення та загальна характеристика податкової системи Японії

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Органи податкового регулювання та контролю Японії.
2. Головні складові сучасної податкової системи Японії
3. Загальнодержавні та місцеві податки.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

Тема 8. Фінансові системи окремих країн

План лекційного заняття

1. Фінансова система Польщі.
2. Грошово-кредитна система Польщі.
3. Фінансова система Республіки Білорусь.
4. Грошово-кредитна система країн ЄС.

План семінарського заняття:

1. Фінансова система Польщі.
2. Грошово-кредитна система Польщі.
3. Фінансова система Республіки Білорусь.
4. Грошово-кредитна система Білорусії.
5. Особливості структури державних фінансів Польщі.
6. Основні доходи і видатки Державного бюджету Польщі.
7. Основні джерела доходів і видатків гмін, повітів, воєводств.
8. Особливості фінансового ринку Польщі.
9. Основні джерела доходів і видатків підприємств.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Назвіть основні види податків і зборів у Польщі?
2. Основні джерела доходів і видатків домогосподарств Польщі.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Вплив на фінансову систему Польщі її входження до ЄС.
2. Основні особливості становлення фінансової системи Білорусії.

План індивідуально - консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Назвіть основні доходи і видатки державного бюджету Республіки Білорусь.
2. Особливості прямих і непрямих податків у Білорусії.
3. Які особливості формування доходів домогосподарств Білорусії.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [4, 8, 9, 11, 13, 18, 22, 23].

Додаткові: [1, 3, 5, 8, 9, 10, 26].

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3, 7, 8, 10].

Міжнародні видання: [3, 4, 5].

4. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-балльної системи оцінювання за навчальну дисципліну «Фінансові системи зарубіжних країн», представлено у табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн»,				
Денна форма навчання				
Модулі	Модуль 1 (16 балів)			
Змістові модулі	T.1	T.2	T.3	T.4
Кількість балів за змістові модулі	4	4	4	4
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2
Індивідуальна робота	2	2	2	2
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Змістові модулі	Модуль 2 (16 балів)			
Кількість балів за змістові модулі	T.5	T.6	T.7	T.8
Відповідь на семінарському занятті	4	4	4	4
Індивідуальна робота	2	2	2	2
Самостійна робота	2	2	2	2
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Контрольний захід	5			
Екзамен	13			
	50			

ПоточноМодульний контроль = 50 + екзамен - 50 балів = 100 балів

Заочна форма навчання

Модулі		Модуль 1 (16 балів)			
Змістові модулі		T.1	T.2	T.3	T.4
Кількість балів за змістові модулі				3	13
Відповідь на семінарському занятті				3	
Індивідуальна робота		-	-		13
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модуль 2 (14 балів)					
Змістові модулі		T.5	T.6	T.7	T.8
Кількість балів за змістові модулі		1		3	3
Відповідь на семінарському занятті				3	
Індивідуальна робота		1	-	10	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE				5	
Контрольний захід				15	
Екзамен				50	

Поточно-модульний контроль = 50 + екзамен - 50 = 100 балів

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях та самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом з теми, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом з теми на достатньому рівні, однак фрагментарно (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або володіє навчальним матеріалом лише на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі та оцінюється від 0 до 15 балів.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	9 (3×3)
Тестовий блок	6(6×1)
Всього	15

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрутував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрутування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1-1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідь вірна	1
Відповідь невірна	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі підготовки презентацій результатів наукових досліджень з обраної тематики.

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	У повному обсязі тематику розкрито. При цьому використано актуальну наукову термінологію, належним чином обґрутовано думки та зроблено узагальнені підсумки.
4	В основному розкрито зміст питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3	Фрагментарне висвітлення питання (без аргументації й обґрутування, підсумків), присутні неточності та помилки.
2	Неправильна відповідь, допущено істотні помилки, оперування неактуальною інформацією.
0	Роботу не виконано.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЕКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.7):

Таблиця 4.7

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100- бальною школою	Оцінка в ЕКТС	Значення оцінки ЕКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Oцінка за національною школою
					Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но-варіативний)	добре
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.	середній (репродуктивний)	задовільно
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільн о з можливіст ю повторного складання семестрово го контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільно
0-34	F	незадовіль но з обов'язков им повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

Переведення даних 50-балльної шкали оцінювання в 4-балльну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибалльною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобалльною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн», є:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- командні тренінги (проекти);
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE УДФСУ;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у формі семінарських занять, індивідуально-консультаційної роботи, контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет, сутність та підходи до визначення фінансової системи
2. Необхідність вивчення фінансової системи як індикатор національної економіки.
3. Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн.
4. Загальна характеристика окремих ланок фінансової системи..
5. Функції фінансової системи. Суб'єкти економічної діяльності та їх роль у фінансової системі. Проблеми визначення стійкості фінансової системи держави.
6. Структурна будова та класифікація фінансових систем зарубіжних країн. Загальнахарактеристика окремих ланок фінансових відносин та їх роль у процесі відтворення.
7. Проблеми регіональної бюджетно-податкової системи та її функцій.
8. Територіальні фінанси.
9. Призначення державного кредиту як ланки фінансової системи.
10. Бюджетний дефіцит та досвід зарубіжних країн у вирішенні цієї проблеми.
11. Спеціальні фонди та їх роль у формуванні фінансових систем зарубіжних країн.
12. Види спеціальних фондів у зарубіжних країнах.
13. Сучасний стан, взаємозалежність фінансових систем різних країн та проблеми глобалізації у світовій економіці.
14. Особливості управління фінансами у зарубіжних країнах.
15. Роль законодавчих органів та міністерства фінансів в управлінні фінансами в зарубіжних країнах.
16. Використання бюджету у процесах регулювання економікою та забезпечення

добробуту населення.

17. Визначення понять «бюджетна система» та «бюджетний устрій».
18. Найменування доходів та видатків державного бюджету.
19. Призначення бюджетної класифікації.
20. Принципи побудови та етапи бюджетного процесу в зарубіжних країнах.
21. Особливості організації казначейської системи у зарубіжних країнах.
22. Економічна природа місцевих бюджетів, їх роль у розвитку бюджетної системи держави.
23. Організація та інструменти міжбюджетних відносин.
24. Структурна будова фінансової системи Сполучених Штатів Америки.
25. Державний бюджет, склад і структура його доходів та видатків.
26. Бюджетний процес та державний фінансовий контроль.
27. Фінансова інфраструктура США.
28. Структура економіки США, соціально-економічні показники розвитку.
29. Напрямки бюджетної та податкової політики при діючому президенті.
30. Практика внутрішніх та зовнішніх запозичень федерального уряду і місцевих органів влади.
31. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи США на сучасному етапі.
32. Бюджетний устрій та бюджетна система Великої Британії.
33. Державний бюджет, склад і структура його доходів та витрат.
34. Бюджетний процес та державний фінансовий контроль.
35. Бюджетний устрій та бюджетна система Франції.
36. Опишіть бюджетну систему Франції.
37. Еволюція грошово-кредитної системи Франції.
38. Опишіть систему доходів та видатків Великої Британії.
39. Які особливості державного фінансового контролю у Великій Британії?
40. Перелічіть основні напрямки розвитку Англії на сучасному етапі.
41. Охарактеризуйте динаміку взаємин Великої Британії та Європейського Союзу.
42. Місце ФРН у світовій економіці й особливості національної економічної моделі.
43. Бюджетний устрій та бюджетна система Німеччини.
44. Міжбюджетні відносини та фінансове вирівнювання у ФРН.
45. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи Німеччини.
46. Яка особливість національної економічної моделі Німеччини?
47. Опишіть бюджетну систему Німеччини.
48. Охарактеризувати роль ФРН в європейській інтеграції.
49. Яких проблем зазнає фінансова система ФРН у зв'язку з уведенням євро?
50. Суть корпоративної ринкової економіки Японії.
51. Управління фінансами приватних та державних підприємств.
52. Бюджетний устрій та бюджетна система Японії.
53. Бюджетний процес і державний фінансовий контроль у Японії.
54. Охарактеризуйте бюджетну систему та бюджетний процес Японії.
55. Еволюція грошово-кредитної системи США.
56. Національна система регулювання грошово-кредитних відносин США.
57. Інфраструктура грошово-кредитної системи Сполучених Штатів.
58. Федеральна резервна система США.
59. Основні інструменти впливу на грошово-кредитну систему з боку ФРС.
60. Еволюція грошово-кредитної системи Великої Британії.
61. Національна система регулювання грошово-кредитних відносин Англії.
62. Інфраструктура грошово-кредитної системи Великої Британії.
63. Спеціалізовані фінансово-кредитні інститути Великої Британії.
64. Еволюція грошово-кредитної системи Німеччини.
65. Національна система регулювання грошово-кредитних відносин.
66. Інфраструктура грошово-кредитної системи Німеччини.

67. Головні завдання Німецького федерального банку.
68. Органи управління Німецького федерального банку.
69. Еволюція грошово-кредитної системи Японії.
70. Національна система регулювання грошово-кредитних відносин.
71. Інфраструктура грошово-кредитної системи Японії.
72. Центральний банк Японії.
73. Основні інструменти грошово-кредитної політики Японії.
74. Сутність, роль та функції фінансів у сучасному суспільстві.
75. Поняття фінансової системи та її структури.
76. Поняття фінансової політики та її роль у фінансовій системі зарубіжних країн.
77. Взаємозалежність фінансових систем різних країн, глобалізм у світовій економіці.
78. Особливості управління фінансами у зарубіжних країнах.
79. Роль законодавчих органів та міністерства фінансів в управлінні фінансами в зарубіжних країнах.
80. Бюджет як економічна категорія в зарубіжних країнах.
81. Використання бюджету у процесах регулювання економікою та забезпечення добробуту населення.
82. Основні напрямки і перешкоди реалізації бюджетної політики в зарубіжних країнах.
83. Найменування доходів та видатків державного бюджету.
84. Характеристика та призначення бюджетної класифікації.
85. Принципи побудови та етапи бюджетного процесу в зарубіжних країнах.
86. Особливості організації казначейської системи у зарубіжних країнах.
87. Організація та інструменти міжбюджетних відносин.
88. Зміст та етапи бюджетного планування і прогнозування.
89. Бюджетний дефіцит, його причини і наслідки.
90. Сутність, цілі та принципи податкової політики.
91. Методи та інструменти податкової політики.
92. Типологія оподаткування у зарубіжних країнах.
93. Податкова політика країн з розвиненою економікою.
94. Гармонізація національних податкових систем у світовій економіці.
95. Загальна характеристика податкової системи США.
96. Види та структура податків США.
97. Система федеральних податків США.
98. Система штатних і місцевих податків США.
99. Інвестиційний потенціал податкової системи США.
100. Податкова політика США: завдання, органи, що її здійснюють.
101. Податкова система Великобританії: становлення та розвиток.
102. Прибутковий податок Великобританії.
103. Корпоративний податок Великобританії.
104. Податок на спадщину Великобританії.
105. Характеристика непрямих податків Великобританії.
106. Характеристика місцевого оподаткування Великобританії.
107. Організація податкової служби Великої Британії та адміністрування податків.
108. Становлення та розвиток податкової системи Німеччини.
109. Особливості податкової системи Німеччини.
110. Податкова політика та податкове законодавство в ФРН.
111. Принципи і побудова податкової системи Німеччини.
112. Характеристика прибуткового податку в Німеччині.
113. Стимулювання нових технологій, ділової та експортної активності в Німеччині.

7. Рекомендована література

Основна:

1. Біла Л.М. Гармонізація фінансових систем країн європейського союзу/Л.М. Біла // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. серія: «економіка і менеджмент». – 2015. - № 10. С. 140-146.
2. Біла Л.М. Сучасні тенденції розвитку грошово-кредитної системи: вітчизняна практика та зарубіжний досвід/ Л.М. Біла// Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. - № 11. С. 210-218.
3. Грошово-кредитна система України в умовах ринкових перетворень в економіці: монографія / О. В. Дзюблюк [та ін.] ; ред. О. В. Дзюблюк ; Тернопільський національний економічний ун-т. - Т. : Карт-бланш, 2007. - 308 с.
4. Грошово-кредитне регулювання в переходних економіках: проблеми методів і економічної ефективності / Г. І. Башнянин [и др.]. - Л.: Видавництво Львівської комерційної академії, 2008 г. – 160 с.
5. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн .Навчальний посібник - К.: Кондор, 2009 - 384с.
6. Коваленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика. Навчальний посібник. - К.: Центр учебової літератури, 2013. - 578 с.
7. Мельник П.В., Тарангул Л.Л., Гордей О.Д. Банківські системи зарубіжних країн. – К., 2010.
8. Миргородська Л.О. Фінансові системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. - Київ: Центр учебової літератури, 2008. – 317 с.
9. Прокура К.П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації/ Прокура К.П.// – К.: ТОВ «Емкон», 2014. – 376 с.
10. Самотоєнкова, О. В. Економічна статистика: навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2010. – 182 с.

Додаткова:

1. «Державний борг Великобританії» [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <http://ukrbukva.net/85443-Gosudarstvennyiy-dolg-Velikobritaniii.html>
2. «Динаміка державного боргу Великобританії» [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <http://www.miireferat.com/referati/65445.html>
3. «Проблема внешнегодолгаВеликобритании» [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <http://delonovosti.ru/analitika/2803-problema-vneshnego-dolga-velikobritaniii.html>
4. Index of Economic Freedom: Wall Street Journal, Heritage Foundation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/>
5. Paying Taxes 2015. The global picture. [Електронний ресурс] / World Bank Group and PwC. – 2015. – Режим доступу: <http://www.pwc.com/payingtaxes>
6. Біла Л.М. Спільні і відмінні риси податкових систем країн Європейського Союзу та України / Л.М. Біла // Збірник наукових праць НУДПСУ: електронне наукове видання. // Режим доступу: <http://www.nduv.gov.ua/e-journals/Znpnudps/index.html>. 2015. № 1.
7. Біла Л.М. Фінансова політика Євросоюзу / Л.М. Біла // журнал «Глобальні та національні проблеми економіки» – електронне наукове фахове видання, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. –2015. № 5. <http://global-national.in.ua>.
8. Бобров Є.А. Аналіз причин Виникнення Світової Фінансової кризи та її вплив на

- економіку України // Фінанси України.-2014.- №12.-с.33-44
9. Гадуцький А.М. – Арабські Емірати: країна-мрія трудових мігрантів [Електронний ресурс].- Режим доступу: <<http://forbes.net.ua/ua/opinions/1378408-arabski-emirati-kryaina-mriya-trudovih-migrantiv>>.
  10. Електронний ресурс – режим доступу <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2017>
  11. Кравчук П.Я., Ткачук Ю.С. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(2). - С. 129-133
  12. Підгорний А. З. Статистика ринків: навчальний посібник / А. З. Підгорний, О. В. Самотоєнкова. - Одеса: Атлант, 2014. – 408 с.
  13. Податкова система Китаю. Державна фіскальна служба України, офіційний портал [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/dosvid-modernizachii-krain-svity/kutai/?print>
  14. Податкова система Китаю. Стаття від 19.07.2016 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://moyaosvita.com.ua/finansu/podatkova-sistema-kitayu/>

Інформаційні ресурси:

1. Електронний ресурс - <http://www.economicshelp.org/blog/334/uk-economy/uk-national-debt/>
2. Електронний ресурс - <http://econ.economicshelp.org/2009/03/historical-national-debt.html>
3. Електронний ресурс - <http://www.telegraph.co.uk/business/2016/02/19/how-large-is-the-uks-national-debt-and-why-does-it-matter/>
4. <http://altaempresa.ru/esli-sravnit-finansovyiy-dolg-ssha-2016-s-rossiyskim/>
5. <http://economics.unian.ua/finance/1253744-derjavniy-borg-ssha-perevischiv-19-trilyoniv.html> <http://news.finance.ua/ua/news/-/269558/gejtnar-byudzhetnyj-defitsyt-ussha-znyzytsya-do-2018-roku-do-3-7-vvp>
6. Офіційний сайт Банку Фінляндії [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.suomenpankki.fi>
7. Міністерство фінансів Німеччини [Електронний ресурс]. // Режим доступу: <http://www.bundesfinanzministerium.de/>
8. Німецький бюджет-2017.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europe.newsru.ua/article/36361834>
9. Офіційний сайт Державного казначейства України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
10. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <http://www.ibser.org.ua/>
11. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

Міжнародні видання:

1. European Scientific Journal. URL: <http://www.eujournal.org/index.php/esj>
2. Journal of Behavioral and Experimental Finance. URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-behavioral-and-experimental-finance>
3. The Advanced Science Journal. URL: <http://www.advancedscience.org>
4. The European Journal of Economics and Management Sciences. URL: <http://www.ejeoms.com>

- <http://ppublishing.org/journals/399/>
5. Kumari J. Investor sentiment and stock market liquidity: Evidence from an emerging economy. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. 2019. Vol.23. P.166–180.
  6. Levy M., Tasoff J. Exponential-growth bias and lifecycle consumption. *Journal of the European Economic Association*. 2016. Vol. 14. № 3. P. 545–583.
  7. Mushinada, Venkata Narasimha Chary. Are individual investors irrational or adaptive to market dynamics? *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. 2020. Volume 25, URL: <https://doi.org/10.1016/j.jbef.2019.100243>
  8. Stango V., Zinman J. Borrowing high versus borrowing higher: price dispersion and shopping behavior in the US credit card market. *Review of Financial Studies*. 2016. Vol. 29.
  9. №.4, P. 979-1006.
  10. Statman M. Behavioral Finance Lessons for Asset. *The Journal of Portfolio Management Summer*. 2018. № 44 (7). P.135-147
  11. Strömbäck C., Lind T., Skagerlund K., Västfjäll D., Tinghög G. Does self-control predict financial behavior and financial well-being? *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. 2017. Vol. 14. P. 30–38.